

незалежності України. Проте, сказати, що ми цієї мети вже досягли, на превеликий жаль, не можемо. Адже, правова держава неможлива без чітко сформульованого законодавства, правового і справедливого суспільства, яке у нас ще не побудовано.

Очевидно, що в Україні не вибудовано чіткої системи законодавства, із-за чого праву не вистачає комплексності і координації. Саме тому, ми маємо бути свідомими того, що без підготовки концепції розвитку рецепції та координації законодавства, процес його розвитку, швидше за все, збереже риси деякої хаотичності і неорганізованості, що перешкоджатиме успішному здійсненню правової, а отже, і економічної реформи.

За таких умов, виникає потреба у здійсненні комплексу радикальних змін в правовій системі, для надання їй цивілізованого характеру і формування правових цінностей, в першу чергу конституційних.

Правова реформа повинна розглядатися як складова частина усього реформаторського процесу в Україні, оскільки вона має важливе значення, з одного боку, для стимулювання і легітимації усебічного розвитку, а з іншого - для підтримки рівноваги в державі і суспільстві. Більше того, вона є інструментом проведення необхідних реформ, знаходження балансу конкуруючих інтересів, оновлення і підтримки економіки і розвитку громадянського суспільства. [2, с.13].

Безумовно, вітчизняна правова система, до цього часу, несе на собі відбиток колишнього режиму, абсолютно протилежного ідеям правової держави. Тому, перехід до нового правового режиму, за нинішніх умов, пов'язаний із здійсненням радикальних змін, яких досягти можна тільки шляхом цілеспрямованої, продуманої, запланованої і довготривалої діяльності. Вона має розпочатись, насамперед, із визначення напрямів правової реформи, які мають базуватися на трьох основних компонентах правової системи. а саме: реформі законодавства; реформі правоохоронних, передусім судових органів та реформі правосвідомості громадян.

Між тим, реформа законодавства має забезпечити верховенство права. Перш за все, слід оновити законодавство, зокрема, зміст законів, щоб з їх допомогою забезпечити позитивні зміни.

Окрім цього, в карай необхідно надати законам правового характеру, у тому числі, з точки зору забезпечення реальних, а не декларативних прав та законних інтересів людини і громадянина. Реформа законодавства має припускати відміну застарілих правових норм, усунення прогалин в праві, прийняття нових нормативно-правових актів, що відповідатимуть сучасним соціально-економічним і політичним умовам.

Не менш важливо, під час реформування судових та правоохоронних органів, створити законодавчу основу для формування судових органів як незалежної і самостійної гілки влади, забезпечити правоохоронні органи висококваліфікованими кадрами, створити для них гідні соціально-економічні, матеріальні, побутові умови, налагодити партнерські відносини з населенням.

Слід зазначити, що реформа правосвідомості має здійснюватися, перш за все, на основі впровадження заходів правового виховання. Особливими завданнями в цій сфері має бути подолання правового нігілізму і підвищення рівня правової культури серед широких верст населення.

Враховуючи ту обставину, що правова реформа не може бути тільки узагальненням або запозиченням позитивного правового досвіду, що потрібні інновації в усіх сферах правової системи, доводиться визнати, що правова реформа в Україні не може бути «чисто» юридичною, вона має бути соціально-юридичною, такою, що охоплює економічні, соціальні, гуманітарні і власне правові аспекти розвитку громадського суспільства. Саме у виході за межі «юридичного поля» і переході на соціальний рівень бачиться гарантія успіху перетворень, що проводяться в Україні.

Список використаних джерел:

1. Безрух Х. Праворозуміння, розуміння права і правова система // Право України, - 2010.- № 4.- С. 143.
2. Тацій В.Я. Проблеми правового забезпечення інноваційного розвитку України: стан і перспективи // Вісник Академії правових наук України.- 2007.- № 1 (48).- С.13

Сучасні проблеми економічного розвитку України

Булик І.Л., викладач кафедри загальноправових дисциплін навчально-наукового інституту права та психології НАВС, кандидат юридичних наук

Стан справ в економіці України сьогодні залишається вкрай складним. Українська економіка змушена долати наслідки планово-розподільної системи господарювання, її

структурні деформації, затратний механізм ціноутворення та не конкурентоспроможність, а також подій на сході країни.

Провідні вчені України відзначають, що серед позитивних економічних зрушень в українській економіці, важливих з точки зору її ринкових перспектив, слід вважати:

- формування ефективного, конкурентоспроможного недержавного сектора економіки і прощарку приватних підприємств;
- зародження національних ринків товарів, праці та капіталу з переважно ринковим ціноутворенням, здатних задовольняти платоспроможний попит;
- становлення національної фінансово-банківської системи;
- диверсифікацію та лібералізацію зовнішньоекономічних зв'язків, появу нових каналів торговельного та інвестиційного співробітництва.

Однак у цілому серед основних тенденцій соціально-економічного розвитку України превалюють негативні явища і тенденції:

- втрачено високотехнологічні виробництва, лідерство в багатьох напрямках фундаментальних досліджень; критичного рівня досяг «відплив умів»;
- склалися диспропорції між реальним і фінансовим секторами економіки, а також у середині кожного з них;
- швидкими темпами зростають внутрішній та зовнішній державні борги з сумнівними перспективами не тільки їх погашення, але й обслуговування;
- криза внутрішнього інвестування набула рис системної; разом з тим, зовнішні кредити міжнародних фінансових організацій, вкрай потрібні для економіки перехідного типу, займають мізерну питому вагу у загальних обсягах реальних інвестицій і майже не впливають на активну структурну перебудову національної економіки, стримуючи ініціативу в пошуку альтернативних (насамперед, власних) джерел фінансування суспільних потреб;
- відбулося катастрофічне падіння матеріального добробуту населення;
- небаченого рівня сягнула «тінізація» економіки.

Негативні тенденції соціально-економічного розвитку України в 2005 - 2014 рр. стали наслідком не ринкових реформ, а відсутності виваженої стратегії економічних перетворень, не завжди послідовної економічної політики. Сучасний стан економіки і фінансової сфери України характеризується суперечливими тенденціями, що породжуються як об'єктивними факторами, так і помилками та прорахунками в економічній політиці. Інакше кажучи, головні втрати в економічній сфері України були зумовлені причинами переважно суб'єктивного характеру, через що вона продовжує залишатися у перманентному перехідному стані.

Головним фактором, який зумовлює необхідність кардинального реформування вітчизняної економіки та підвищення її конкурентоспроможності, є вибір курсу на формування відкритої економіки та інтеграцію у ЄС. Реалізації цього курсу заважають недосконалість форм і методів державного регулювання економічного розвитку, вади податкової системи, нестача інвестиційних ресурсів, слабка інноваційна активність, відсутність результатів, очікуваних від приватизації, практична відсутність результатів адміністративних реформ та інституціональних змін.

Загрозу всій політиці ринкового розвитку становлять поширення та масштаби тіньової економіки, криміналізація економічних, майнових і фінансово-банківських зв'язків, а також грошового обігу. Засоби захисту від криміналізації економіки є недостатніми і неефективними, і в тому числі, через дефіцит державної влади в країні.

Неприпустимою є ситуація з незаконним масовим вивезенням українського капіталу за кордон в умовах інвестиційного голоду в реальному секторі економіки.

Сьогодні Люксембург залишається найбагатшою країною Європейського Союзу, а Болгарія, незважаючи на низку покращень в останні три роки, як і раніше найбідніша Болгарія, яка приєдналася до ЄС у 2007 році разом з Румунією, має найнижчий рівень добробуту, що вимірюють у ВВП на душу населення у розмірі 47% від середнього значення в ЄС. У Румунії цей показник дорівнює 50%.

Другою у списку найбагатших країн ЄС стала Австрія, що збільшила минулого року ВВП до 130% від середнього в Європі зі 129 в 2011 і 127 в 2010.

Ірландія, яка в 2010 році просила допомоги у Міжнародного валютного фонду і еврозони через втрату доступу до кредитних ринків, зберегла за собою третє місце з показником у 129%, який так і не змінився з 2010 року. Україна посідає 136-те місце. За дев'ять років ми втратили 64 % економіки. Проте ці дані не враховують тіньовий сектор. Тіньова економіка є в усьому світі й масштаби її досить великі.